

Työrauhalainsäädäntö on uudistettava nykyaikaan

Työrauhaa koskeva lainsäädäntömme on vuodelta 1946 ja siten auttamattomasti vanhentunut. Työtaisteluoikeus on Suomessa poikkeuksellisen laaja keskeisiin kilpailijamaihimme verrattuna. Työrauhalainsäädäntömme kieltää ainoastaan työtaistelut, jotka kohdistuvat oman alan voimassa olevaan työehtosopimukseen. Sen sijaan poliittisia lakkoja ei rajoiteta millään tavoin, eikä tukityötaisteluilta edellytetä minkäänlaista suhteellisuusvaatimusta.

Poliittisen työtaistelun tarkoitus on osoittaa mieltä poliittista päätöksentekoa kohtaan. Työajalla tapahtuvasta mielenilmauksesta koituvat vahingot kärsii kuitenkin työnantaja, joka on poliittisessa työtaistelussa täysin sivullinen osapuoli. Suuressa osassa Eurooppaa poliittiset työtaistelut on joko kielletty kokonaan tai sallittu vain hyvin rajoitetusti. Suomen tulee rajata poliittinen työtaisteluoikeus keskeisten verrokkimaidemme tasolle.

Tukityötaisteluun voidaan ryhtyä myötätunnosta toisen alan työehtosopimusneuvotteluita kohtaan. Toimenpide on sallittu, vaikka omalla alalla työehtosopimus ja työrauha olisivat voimassa. Tukityötaistelun laajuutta tai kohdistumista ei ole myöskään rajoitettu. Siten toimenpiteillä on mahdollista aiheuttaa laajaa vahinkoa eri toimijoille, mikä ei ole missään suhteessa toimenpiteellä tavoiteltavaan hyötyyn nähden. Tukityötaisteluiden sallittavuus tulee säätää suhteellisuusarvioinnin kohteeksi.

Työtaistelu on laiton, mikäli se kohdistuu oman alan voimassa olevaan työehtosopimukseen. Eurooppalaisessa vertailussa Suomi on hyvin lakkoherkkä maa, ja lakoista valtaosa on laittomia. Laittomasta työtaistelusta tuomittavat hyvityssakot ovat jääneet tavanomaisesti muutaman tuhannen euron suuruisiksi. Seuraamukset eivät vastaa millään tavalla työnantajalle koituvaa vahinkoa eivätkä ole omiaan estämään laittomia lakkoja. Siten koko sääntely jättääkin työnantajan lainsuojattomaksi laittomia työtaisteluita vastaan. Hyvityssakon tasoa tulee nostaa ja säätää myös työntekijälle henkilökohtainen seuraamus laittomaan työtaisteluun osallistumisesta.

Lainsäädännön muutostarpeet:

- Rajataan poliittinen työtaisteluoikeus keskeisten verrokkimaidemme tasolle.
- Asetetaan suhteellisuusvaatimukset tukityötaisteluiden sallittavuudelle.
- Korotetaan laittomasta työtaistelusta tuomittavan hyvityssakon tasoa.
- Säädetään työntekijälle henkilökohtainen seuraamusmaksu laittomaan työtaisteluun osallistumisesta.

Lisätiedot:

Johanna Laine, johtaja, johanna.laine@teknologiateollisuus.fi, p. 044 590 7209

Jaakko Aromaa, työmarkkina-asiantuntija, jaakko.aromaa@teknologiateollisuus.fi, p. 044 971 9799